

เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสีพลาสติกซอล

Plastisol colour Blending technique Painting

(Received: Mar 2, 2022 Revised: May 26, 2022 Accepted: June 20, 2022)

พัทธนันท์ วรณพวงศ์สิริ¹, พีระพงษ์ กุลพิศาล²

Pattanun Wannapongsiri, Pirapong Gulpisal

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัสดุ คือ ผ้าใบ และเครื่องมือ คือ พู่กัน และศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี่ยสี และคุณภาพสีพลาสติกซอล และการนำผลการศึกษามาสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย เก็บข้อมูลโดยวิธีสังเกต ทดลอง บันทึกผลในแบบบันทึกพร้อมอภิปรายผล สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าความเที่ยงตรง มาตราส่วนประมาณค่า การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผ้าใบทำจากเส้นใยธรรมชาติ ขนาด 360 แกรม พู่กันทำจากขนธรรมชาติ ได้แก่ ประเภทกลม แบนขนยาว แบนปลายเฉียง พัดตัดเส้น ความอ่อนแข็งของขนระดับปานกลาง เทคนิคการวาดภาพ มี 4 ตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมวาดภาพ ผสมสีลงหน้าด้วยแม่สี เป็นสีขั้นที่ 2 และสีขั้นที่ 3 และเตรียมสีขาว เทา และดำ ขั้นวาดภาพ ทำได้ 2 วิธี วิธีแรก ระบายสีครั้งเดียวเสร็จด้วยการเกลี่ยสี การทำให้ขอบรูปทรงผสานกัน และการใช้วัสดุอ่อนนุ่มระบายสีวิธีที่สอง ระบายทับหลังจากสีขั้นแรกแห้ง ด้วยการระบายทิ้งรอยพู่กัน ระบายไม่เกลี่ยสี ระบายสีหนาทับซ้อน และระบายสีร่วมการขูดขีด ขั้นหลังวาดภาพ ผึ่งภาพ 1 ชั่วโมง สีจะหมาดและด้าน เป่าลมร้อนให้แห้งด้วยอุณหภูมิตั้ง

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาครีเอทีฟกราฟิก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา Email: jannookbsru@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ประจำสาขาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

250 องศาเซลเซียส แรงลมระดับ 1 สีแห่งสีโทภาพจะดูเงางาม ขึ้นทำความสะอาดล้างเครื่องมือและอุปกรณ์ด้วยน้ำมันสน และน้ำยาล้างจาน ผลการประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์ของผู้วิจัย ประเด็น เทคนิคการวาดภาพ เทคนิคการผสมสี เทคนิคการสร้างน้ำหนักสี ผลงานหลังจากสีแห้ง และการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ พบว่า มีคุณภาพระดับมากที่สุดเ็นภาพรวม

คำสำคัญ: เทคนิคการวาดภาพ การวาดภาพแบบเกลี่ยสี การวาดภาพสีพลาสติซอล วัสดุและเครื่องมือสำหรับวาดภาพ

Abstract

The objectives of this research were to study materials and tools using for Plastisol colour blending painting, in this case materials were canvases and tools were brushes, and to study blending techniques and qualities of Plastisol colour, and created painting according to the results of study by researcher. Data collections were observation and experiment. The results were accumulated in the tables and discussed. Statistics used were IOC, Likert scale, Means and Deviation. The research results revealed that 360 grams natural fiber canvases were appropriated, and brushes made of natural bristles including Round, Flat, Angle, Fan and Rigger were used. The softness-hardness of the bristles was medium. Painting techniques included four stages in process. Pre-painting process, referred to mixing primary colours, created Secondary colours and Tertiary colours, and prepared white, gray and black. Painting process, included 2 methods, the first method was Alla prima technique together with Blending, Soft edge and Dabbing, the second method was Layer painting techniques done after the first layer had dried, they were Brushwork, Broken colour, Impasto and Sgraffito. Post-painting process included leaving the painting about 1 hour so that the body colour would be half dry and matt as well as blowing hot air temperature of 250°C, with first speed blowing. After the body colour was thoroughly dry, the painting would look glossy shiny. Cleaning process, included cleaning up tools and equipment with turpentine and

dishwashing liquid. The quality assessment of Painting created by the researcher in the aspects of painting techniques consisted of Colour mixing techniques and Colour values created techniques. The dry finished painting and the research findings applications were at the highest level quality in overall image.

Keywords: Painting techniques, Colour Blending Painting Techniques, Plastisol Colour Painting, Materials and Tools for painting.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวาดภาพเป็นการแสดงออกของมนุษย์อันเก่าแก่ที่สุดรูปแบบหนึ่งในทัศนศิลป์ซึ่งได้รับความนิยม และเป็นวิธีการสื่อสารความคิดที่ง่ายและทรงประสิทธิภาพตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษย์ รวมทั้งเป็นรากฐานของการฝึกฝนศิลปะ การแสดงความคิดสร้างสรรค์ และทางสุนทรียภาพของผู้วาดทั้งทางด้านวิจิตรศิลป์ ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะสื่อผสม ภาพพิมพ์ และนำไปใช้ทางด้านประยุกต์ศิลป์เพื่อการพาณิชย์ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งทางด้านวิศวกรรม เป็นต้น นอกจากนี้การวาดภาพยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบการเรียนการสอนศิลปะทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาการทางด้านประสาทสัมผัส ความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียภาพ ทักษะการวาดภาพ และความเข้าใจในวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดผลงานออกมาตามจินตนาการของตน และในปัจจุบันมีการผลิตวัสดุอุปกรณ์สำหรับการวาดภาพออกมามากมายให้ผู้วาดภาพได้เลือกตามต้องการ เช่น สีปลอดสารพิษที่ผลิตขึ้นสำหรับเด็ก สีสำหรับการเรียน สีสำหรับศิลปิน และเครื่องมือการวาดภาพที่ทันสมัย ทำให้การวาดภาพเป็นกิจกรรมทางศิลปะที่พบบ่อยที่สุดกิจกรรมหนึ่ง

อุปกรณ์การวาดภาพเบื้องต้นประกอบไปด้วยเครื่องมือ และวัสดุสำหรับการวาดภาพ เครื่องมือ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการวาดภาพ เช่น ดินสอ ปากกา เกรียง และพู่กันประเภทต่างๆ ได้แก่ พู่กันกลม พู่กันแบน พู่กันพัด พู่กันตัดเส้น เป็นต้น และวัสดุสำหรับการวาดภาพ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก คือ วัสดุสำหรับนำมาเป็นระนาบรองรับ เช่น กระดาษ แผ่นไม้ ผ้าใบ เป็นต้น ประเภทที่สอง คือ สี โดยสีแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีแห้ง เป็นสีที่สามารถนำมาระบายได้ทันที เช่น ดินสอสี ปากกา แท่งถ่าน สีชอล์ค เป็นต้น และประเภทสีเหลวบรรจุหลอดหรือในบรรจุภัณฑ์แบบต่าง ๆ เวลาใช้ต้องนำมาทำละลายก่อน ซึ่งมีทั้งชนิด

ที่ทำละลายด้วยน้ำ เช่น สีน้ำ สีน้ำทึบแสง สีอะคริลิก เป็นต้น และชนิดที่ทำละลายด้วยน้ำมัน เช่น สีน้ำมัน

สีจึงเป็นวัสดุที่มีความสำคัญมากที่สุดในการวาดภาพ การเลือกจะใช้สีประเภทใดต้องคำนึงถึงวัสดุที่ใช้เป็นระนาบรองรับให้มีความเหมาะสมกัน เช่น วัสดุจากกระดาษจะนิยมวาดภาพด้วยดินสอ สีน้ำ หรือวัสดุประเภทผ้าใบจะนิยมวาดภาพด้วยสีอะคริลิก และสีน้ำมัน เป็นต้น ทั้งนี้สีแต่ละประเภทที่นิยมนำมาใช้กันในปัจจุบันเริ่มมีราคาสูงขึ้นอย่างมาก การหาสีประเภทอื่นที่มีราคาถูกกว่า และมีคุณภาพดีมาทดแทนเพื่อเป็นสีทางเลือก นับว่าเป็นสิ่งที่ควรนำมาศึกษาถึงคุณสมบัติของสี และหาเทคนิคการวาดภาพ ซึ่งมีสีประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ คือ สีที่ผลิตขึ้นมาสำหรับใช้ในวงการแม่พิมพ์ผ้าไหม (Silk screen) หรือการพิมพ์ระบบซิลค์สกรีน ทั้งการพิมพ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และการพิมพ์บนวัสดุประเภทต่าง ๆ ประกอบไปด้วยสีประเภทเชื่อน้ำ เช่น สีจม สีลอย สียาง เหมาะกับพิมพ์บนผ้า และประเภทสีเชื่อน้ำมัน เหมาะกับผลิตภัณฑ์ประเภทวัสดุสังเคราะห์ และสีเชื่อน้ำมันยังแยกย่อยตามวัสดุที่จะนำมาพิมพ์ เพราะคุณสมบัติการยึดเกาะของสีบนวัสดุไม่เหมือนกัน เช่น สีน้ำมันสำหรับวัสดุพีวีซี พีอี พียู เป็นต้น

ในอดีตได้เคยมีการนำสีซิลค์กรีนเป็นประเภทเชื่อน้ำ และเชื่อน้ำมันมาประยุกต์ใช้ในการวาดภาพทั้งประเภทจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์ ทั้งการนำมาวาดบนผ้าใบ และบนเสื่อ หรือกระเป๋าผ้า แต่สีดังกล่าว เมื่อใช้สีเหลืองแล้วจะแห้งแข็งไม่สามารถใช้ได้อีกต่อไปเหมือนสีอะคริลิก ส่วนสีซิลค์กรีนประเภทเชื่อน้ำมัน เมื่อแห้งตัวแล้ว สีมักแตกร่อนได้ง่ายในเวลาไม่นาน เนื่องจากเนื้อสีมีความยืดหยุ่นน้อย รวมทั้งมีกลิ่นที่รุนแรงมากจากสารระเหย ในขณะที่ปฏิบัติงาน และเป็นอันตรายต่อสุขภาพในระยะยาว แต่ยังมีสีซิลค์กรีนที่จัดอยู่ในสีประเภทเชื่อน้ำมัน คือ สีพลาสติกซอล ซึ่งเป็นสีที่มีคุณสมบัติที่ดีหลายประการ ทั้งในด้านราคา การยึดติดวัสดุ การไร้กลิ่นรบกวน และการนำกลับมาใช้ใหม่

สารพลาสติกซอล (Plastisol) ถูกผลิตขึ้นสำหรับเป็นวัสดุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ต้องการความยืดหยุ่น พลาสติกซอลเป็นสารแขวนลอยที่เกิดจากการผสมของสารพอลิไวนิลคลอไรด์ (Polyvinylchloride) กับสารพลาสติกไซเซอร์ (Plasticizers) ทำให้ได้สารพอลิเมอร์สังเคราะห์ที่มีความเหลวพอที่จะสามารถไหลลงสู่แม่พิมพ์ได้ พลาสติกซอลมีคุณสมบัติไม่แห้งตัวในอุณหภูมิปกติ เมื่อได้รับความร้อนที่เหมาะสม อนุภาคของพลาสติกซอลจะแข็งตัว และเมื่อเย็นตัวลงอุณหภูมิต่ำกว่า 60 องศาเซลเซียส สารพลาสติกซอลจะแข็งตัวคงรูปร่างตามรูปร่างของแม่พิมพ์ และมีการนำมาใช้เพื่อทำให้ผลิตภัณฑ์พลาสติกมีความอ่อนนุ่ม ยืดหยุ่นสูง ทนต่อสภาวะความเป็นกรดต่าง และอุณหภูมิ สารพลาสติกซอลจึงมีความสำคัญต่อหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมอาหาร และยา เครื่องมือทางการแพทย์ ของเล่นสำหรับเด็ก ไวนิล ฉนวนเคลือบสายไฟ เป็นต้น

ต่อมามีการนำมาผลิตเป็นสีพลาสติกซอล (Plastisol colour) โดยนำสารสี (Pigment) มาผสมกับสารพลาสติกซอล เพื่อใช้ในการพิมพ์ซิลค์กรีนบนผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เพื่อแก้ปัญหาการอุดตันของแม่พิมพ์ที่มีขนาดเล็ก มีความละเอียดสูง สีพลาสติกซอลไม่มีกลิ่น ไม่ระคายเคืองระบบทางเดินหายใจ เนื้อสีมีความข้นหนืดสูง เวลาใช้ต้องผสมกับน้ำยาปรับเหลว (Mixer) เพื่อปรับให้เนื้อสีมีความเหลวพอสำหรับพิมพ์ภาพได้ เนื่องจากสีมีคุณสมบัติไม่แห้งตัว ดังนั้นต้องนำสีพิมพ์ไปอบความร้อน หรือการเป่าด้วยเครื่องเป่าลมร้อน ที่มีอุณหภูมิสูงประมาณ 180 องศาเซลเซียสขึ้นไป ปกติในการพิมพ์ซิลค์กรีนจะใช้สีที่บางมาก การทำให้เนื้อสีแห้งตัวจึงใช้เวลาให้ความร้อนไม่เกิน 5-10 วินาทีเท่านั้น หรืออาจตามประสบการณ์ของผู้พิมพ์ ถ้าต้องการพิมพ์ทับซ้อนสีกันหลายชั้น ต้องอบสีให้แห้งตัวทีละชั้นสีทุกครั้ง เมื่อเย็นตัวลงเนื้อสีจะมีผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม และติดทนบนวัสดุสิ่งทอ นำไปซักได้โดยสีไม่หลุดร่อนหรือซีดจางง่าย ในวงการพิมพ์ซิลค์กรีนจะเรียกสีพลาสติกซอลว่า “หมึกพิมพ์พลาสติกซอล” ซึ่งมีความหมายและคุณสมบัติเดียวกัน

ด้วยคุณสมบัติที่ดีหลายประการของสีพลาสติกซอลจึงเป็นสีที่มีความน่าสนใจ เช่น ในด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะสีมีราคาไม่แพง ได้ปริมาณต่อหน่วยเป็นกิโลกรัม เมื่อเทียบกับสีที่นิยมใช้ในการวาดภาพโดยทั่วไปซึ่งมีราคาสูง และปริมาณต่อหน่วยคิดเป็นจำนวนกรัม และประหยัดสี เพราะเมื่อมีการใช้สีเหลือ สีจะไม่แห้งแข็ง หรือเสื่อมคุณภาพ ทำให้เก็บไว้ใช้ในการวาดต่อไปได้ นอกจากนี้ยังหาซื้อได้ง่ายทั้งในระบบร้านจำหน่ายอุปกรณ์ศิลปะทุกที่ทั้งไป และระบบออนไลน์

ทั้งนี้ด้วยคุณสมบัติของสีพลาสติกซอลในด้านการทำละลายของสารเคมี และในด้านการทนทานต่อความร้อนของวัสดุในกระบวนการทำให้สีแห้งตัว การเลือกวัสดุประเภทผ้าใบ (Canvas) สำหรับเป็นระนาบรองรับ และเครื่องมือประเภทพู่กัน (Brush) จึงต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสีพลาสติกซอลไปพร้อมกัน รวมทั้งต้องศึกษาเทคนิคการวาดภาพ โดยเฉพาะเทคนิคการเกลี่ยสี (Blending techniques) เพราะเป็นเทคนิคพื้นฐานที่สำคัญในการถ่ายทอดทัศนียภาพทั้งในรูปแบบเหมือนจริง รูปแบบการลดตัดทอน และรูปแบบนามธรรมได้ดี ซึ่งจิตรกรรมประเภทภาพทิวทัศน์ (Scenery painting) มีความเหมาะสมหลายประการสำหรับเทคนิคการเกลี่ยสี เช่น การวาดภาพท้องฟ้า ภูเขา ต้นไม้ พื้นดิน พื้นน้ำ เป็นต้น ซึ่งเทคนิคการวาดภาพ (Painting techniques) ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการวาดภาพ ขั้นตอนการวาดภาพ ขั้นตอนหลังการวาดภาพ และขั้นทำความสะอาดเครื่องมือ การนำสีพลาสติกซอลมาเป็นสีทางเลือกในการวาดภาพนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมในหลายด้านดังกล่าว

ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัสดุ เครื่องมือ สำหรับการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสีพลาสติกซอล ได้แก่ ผ้าใบ และพู่กัน และศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสี พลาสติกซอลจากผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ และการศึกษาคุณภาพผลงานสร้างสรรค์ในด้านการผสมสี ความเข้มของสี

น้ำหนักของสี การคงสภาพของสีหลังผ่านการทำให้สีแห้งตัวด้วยความร้อน แล้วนำผลการศึกษามาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์ เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอลของผู้วิจัย เพื่อเป็นสื่อรับรู้ทางสุนทรียภาพ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำผลการวิจัยด้านเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีนำไปพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาทางศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการวาดภาพ และสามารถนำไปต่อยอดในการจัดกิจกรรมทางศิลปะ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปต่อยอดในการวาดภาพเพื่อประกอบอาชีพได้ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัสดุ เครื่องมือ สำหรับการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอล ได้แก่ ผ้าใบ และพู่กัน
2. เพื่อศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอลจากผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์
3. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์ เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอลของผู้วิจัย
4. เพื่อจัดนิทรรศการผลงานสร้างสรรค์ “จิตรกรรมภาพทิวทัศน์: เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอล” เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอล เป็นรูปแบบการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาความรู้และวิธีการต่าง ๆ โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน (Arts-Based Research) ในประเด็นการเลือกใช้วัสดุ เครื่องมือ สำหรับเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี๋ยสีด้วยสีพลาสติซอล และคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์

วิธีดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนสำคัญ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ศึกษาการเลือกใช้วัสดุ เครื่องมือ สำหรับการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติซอล ได้แก่ ผ้าใบ และฟูกัน

ส่วนที่ 2 ศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติซอล และคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของนักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 2 ท่าน รวมจำนวน 20 ภาพ

ส่วนที่ 3 การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของผู้วิจัย จำนวน 5 ภาพ

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มที่ 1 นักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 2 ท่าน
2. กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 2 ท่าน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 นักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ เป็นผู้มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ หรือระดับครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ในเขตกรุงเทพมหานคร และสอนระดับปริญญาตรี หรือสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางด้านศิลปะ และกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ประกอบอาชีพทางการวาดภาพอย่างน้อย 10 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านศิลปะ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัย ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผลการเลือกกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

1. นักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

1.1 รองศาสตราจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์ หัวหน้าภาควิชาศิลปะประจำชาติ สังกัดวิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพมหานคร

1.2 อาจารย์ประมินทร์ ตั้งมี ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สังกัดโรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

2. ผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

2.1. นายอ้อต ศรีสมัย ศิลปินอิสระ AOURD ART GALLERY อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 นายวิโรจน์ นาครรัตน์ ศิลปินอิสระ AOURD ART GALLERY อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตัวแปรต้น วัสดุ และเครื่องมือสำหรับการวาดภาพแบบเกลี้ยงสี ด้วยสีพลาสติกชอล ได้แก่ ผ้าใบ และฟู่กัน และเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกชอล และคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของ นักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์

ตัวแปรตาม ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกชอลของผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 ชิ้น ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่

1. เครื่องมือชิ้นที่ 1 แบบบันทึกการเลือกใช้ผ้าใบสำหรับการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสี พลาสติกชอล

2. เครื่องมือชิ้นที่ 2 แบบบันทึกการเลือกใช้ฟู่กันสำหรับการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสี พลาสติกชอล

3. เครื่องมือชิ้นที่ 3 แบบบันทึกเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสี ด้วยสีพลาสติกชอลจากผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์

4. เครื่องมือชิ้นที่ 4 แบบประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์ จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของนักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ และผู้เชี่ยวชาญสาขา ทัศนศิลป์

5. เครื่องมือชิ้นที่ 5 แบบประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์ จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของผู้วิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยให้คะแนนและความคิดเห็น ประกอบด้วย

- 1.1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
- 1.2 รองศาสตราจารย์นพดล เนตรดี วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพมหานคร
- 1.3 รองศาสตราจารย์พัลลภ วังบอน วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลการวิจัยโดยการสังเกต (Observational Research) ในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ โดยใช้วิธีสังเกต ทดลอง แล้วบันทึกลงในตารางที่ออกแบบไว้พร้อมอภิปรายผลในแต่ละประเด็นตามผลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) เป็นสถิติที่นำไปใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
2. มาตรวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มาตรวัดสำหรับแสดงค่าความคิดเห็น มีระดับคุณภาพ 5 ระดับ ใช้ประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ ทั้ง 4 ท่าน เป็นจำนวน 20 ภาพ และคะแนนประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของผู้วิจัย จำนวน 5 ภาพ

การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกซอลของนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ทั้ง 4 ท่าน เป็นจำนวน 20 ภาพ และคะแนนประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของผู้วิจัย เป็นจำนวน 5 ภาพ เพื่อจะได้ทราบว่าผลงานสร้างสรรค์แต่ละภาพ มีระดับคุณภาพอยู่ในช่วงใดตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า Likert Scale ของ เรนซิส ลิเคิร์ต (Rensis Likert)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัสดุ และเครื่องมือสำหรับวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสี พลาสติกซอล โดยวัสดุ ได้แก่ ผ้าใบ และเครื่องมือ ได้แก่ พู่กัน และศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกซอล รวมทั้งคุณภาพของสีจากผลงานสร้างสรรค์โดยนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ เก็บข้อมูลการวิจัยโดยใช้วิธีสังเกต ทดลอง แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึกพร้อมกับอภิปรายผล สถิติที่ใช้ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรงมาตรวัดลิเคิร์ต การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาการเลือกใช้วัสดุ เครื่องมือ สำหรับการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วย สีพลาสติกซอล โดยนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ ผ้าใบ และพู่กัน ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

ผ้าใบสำหรับเป็นวัสดุรองรับที่นำมาศึกษาทำจากวัสดุ 3 ชนิด ได้แก่ ผ้าใบใยสังเคราะห์ ผ้าใบใยกึ่งสังเคราะห์ ผ้าใบใยธรรมชาติ ซึ่งผ้าใบทั้ง 3 ชนิด มีความหนา 3 ขนาด ได้แก่ ขนาด 280 แกรม ขนาด 360 แกรม และขนาด 400 แกรม

ผลการศึกษาพบว่า ผ้าใบใยธรรมชาติขนาด 360 แกรม มีความเหมาะสมที่สุด เนื่องจากทนความร้อนได้ดี ผ้าใบมีความหนาปานกลาง และราคาคุ้มค่า เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งการวาดภาพแบบอາซีฟทั่วไป

เหตุผลการเลือกใช้ผ้าใบในภาพรวม พบว่า ผ้าใบใยธรรมชาติขนาด 400 แกรม มีความเหมาะสมในการวาดแบบอาซีฟในกรณีที่ต้องการวัสดุคุณภาพสูง และผ้าใบใยธรรมชาติขนาด 280 แกรม มีความบางเกินไป มีความเสี่ยงสูงเรื่องความร้อน ส่วนผ้าใบใยกึ่งสังเคราะห์ และผ้าใบใยสังเคราะห์ทุกขนาดไม่สามารถนำมาวาดด้วยสีพลาสติกชอล์กได้ เพราะอบความร้อนแล้ว ผ้าใบหด บิดตัว หรือผ้าใบขาด และเหม็นง่าย

ผู้กันสำหรับเป็นเครื่องมือวาดภาพที่นำมาศึกษา ได้แก่ ประกอบด้วยผู้กัน 8 ประเภท ได้แก่ ผู้กันกลม ผู้กันแบนขนสั้น ผู้กันแบนขนยาว ผู้กันแบนปลายมน ผู้กันแบนปลายเฉียง ผู้กันพัด ผู้กันตัดเส้น และผู้กันมีขอบขนผู้กันทุกประเภททำจากวัสดุต่างกัน 3 ประเภท ได้แก่ ขนสังเคราะห์ ขนกึ่งสังเคราะห์ ขนธรรมชาติ และมีความอ่อนแข็งแตกต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับขนอ่อน ระดับขนปานกลาง ระดับขนแข็ง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้กันสำหรับการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสีพลาสติกชอล์ก ประกอบด้วย ผู้กันกลม ผู้กันแบนแบบขนยาว ผู้กันแบนปลายเฉียง ผู้กันพัด ผู้กันตัดเส้น ทำจากขนธรรมชาติ ระดับขนปานกลาง มีความเหมาะสมที่สุด

เหตุผลการเลือกใช้ผู้กันในภาพรวม พบว่า ผู้กันทุกประเภทนำมาวาดภาพด้วยสีพลาสติกชอล์กได้ แต่เลือกเฉพาะที่มีความเหมาะสมกับการวาดภาพทิวทัศน์บนผ้าใบขนาด 40x50 ซม. อีกด้วย การเลือกใช้ของผู้กันระดับปานกลาง เพราะมีความเหมาะสมกับเทคนิคเกลี่ยสี และเป็นความถนัดส่วนบุคคล ส่วนขนกึ่งสังเคราะห์ และขนสังเคราะห์มีความเหมาะสมกับ

สีน้ำมากกว่า รวมทั้งไม่ทนทานต่อสารเคมี ทำให้รูปทรงพู่กันเสียหายง่าย และพู่กันระดับขนอ่อนเหมาะกับสีน้ำ และระนาบรองรับที่เป็นกระดาษ พู่กันระดับขนแข็งเหมาะกับการวาดภาพพระนาบที่หยาบแข็ง หรือบนผนัง กำแพง

ส่วนที่ 2 การศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสีพลาสติคอล ของนักวิชาการสาขาทัศนศิลป์ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 4 ท่าน จากผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ จำนวน 20 ภาพ พบว่า

เทคนิคการวาดภาพประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นเตรียมการวาดภาพ ใช้ผ้าใบใยธรรมชาติขนาด 360 แกรม ใช้พู่กันขนธรรมชาติในการวาดภาพ ได้แก่ พู่กันกลม พู่กันแบนขนยาว พู่กันแบนปลายเฉียง พู่กันพัด พู่กันตัดเส้น ใช้เทคนิคการผสมสีล่วงหน้า ผสมสี ขาว เทา ดำ แม่สี ได้แก่ แดง เหลือง น้ำเงิน และผสมสีขั้นที่ 2 ในจานผสมสี แบบหลุม

ขั้นการวาดภาพ กรณีวาดภาพแบบทัศนมิติเชิงเส้น จะร่างภาพก่อน ด้วยดินสอดำ และส่วนการวาดภาพทัศนมิติเชิงบรรยากาศมีสองวิธีคือ ร่างด้วยพู่กัน ใช้สีบาง และระบายพื้นที่ไม่ร่างภาพ ใช้การกำหนดจุดลึบสายตา แบบ 1 จุด และแบบ 2 จุด มีมุมมองในระดับสายตา เส้นขอบฟ้าอยู่ระดับ กึ่งกลางภาพ องค์ประกอบในภาพแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน แสดงพื้นที่ส่วนหน้า พื้นที่ส่วนกลาง และพื้นที่ส่วนหลัง ระหว่างการวาดภาพใช้เทคนิคการผสมสี สร้างน้ำหนักสีด้วยสีอ่อน สีหม่น สีคล้ำดำ และสีคล้ำจากสีตรงข้ามในจานสี แบบเรียบ

เทคนิคการวาดภาพ ทำได้ 2 วิธี

วิธีแรก เทคนิคการระบายสีครั้งเดียวเสร็จด้วยการเกลี่ยสี ใช้สีเหลวบาง เทคนิคการระบายสีให้ขอบรูปทรงผสมกัน ใช้สีเหลวปานกลาง การใช้วัสดุ อ่อนนุ่มระบายสี โดยใช้นิ้วมือ ฟองน้ำเกลี่ยสี

วิธีที่สอง เทคนิคการระบายสีที่ทับ เมื่อวาดภาพชิ้นแรกเสร็จ พักภาพไว้ 1 ชั่วโมง ทำให้ภาพวาดแห้งตัวด้วยเครื่องเป่าลมร้อน จากนั้นนำมาตกแต่งรายละเอียดด้วยเทคนิคการระบายสีที่ร้อยพู่กัน เทคนิคการระบายไม่เกลี้ยงสี และเทคนิคการระบายสีหนาทับซ้อน สีที่ใช้มีความหนา ชั้น

ผลงานสร้างสรรค์ใช้เทคนิคการระบายสีครั้งเดียวเสร็จ จำนวน 2 ภาพ (ภาพร่มไม้ธารา, ภาพเขาคะโหลก) เทคนิคการระบายทับ จำนวน 3 ภาพ (ภาพสะพานไม้, ภาพเรือจ้าง, ภาพบ้านป่า)

ลักษณะการถ่ายทอดรูปแบบ ประกอบด้วย รูปแบบเหมือนจริง รูปแบบตัดทอน รูปแบบนามธรรม

ขั้นหลังการวาดภาพ เมื่อวาดเสร็จแล้วจึงปล่อยให้ภาพให้สีหมาด ประมาณ 1 ชั่วโมง จากนั้นทำให้ภาพวาดแห้งตัวด้วยเครื่องเป่าลมร้อน ปรับความร้อนที่ 250 องศาเซลเซียส แรงลมระดับที่ 1 ไล่ที่ละส่วนของภาพ และเอียงเครื่องเฉียงประมาณ 45 องศาห่างจากภาพประมาณ 3 นิ้ว

ขั้นทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ทำความสะอาดโดยการเช็ดสี ปลายพู่กันด้วยกระดาษทิชชูให้สีเหลือน้อยที่สุด เหน้ามันสนเล็กน้อยลงในแก้วพลาสติก นำพู่กันลงจุ่มแก้ว ไล่ให้สีหมด ล้างด้วยน้ำเปล่าผสม น้ำยาล้างจาน แล้วเช็ดพู่กันให้แห้ง และเช็ดจานสีด้วยกระดาษทิชชู

ส่วนที่ 3 ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ และผลการประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของผู้วิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาในส่วนที่ 2 มาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์ จำนวน 5 ภาพ ได้ผลการสร้างสรรค์ในภาพรวม ดังนี้

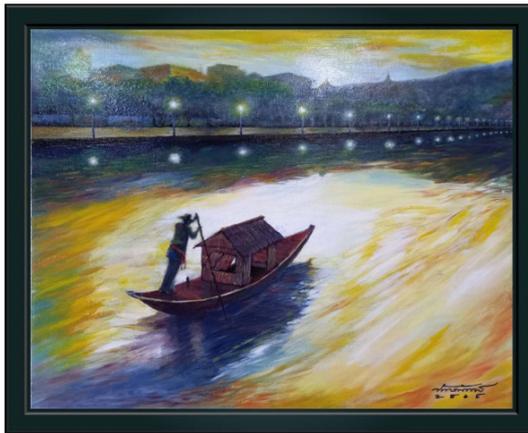
ภาพที่ 1 ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ ชั้นที่ 1: ร่มไม้ธารา
(พัทธานันท์ วรรณพงษ์ศิริ, 2564)

ภาพที่ 2 ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ ชั้นที่ 2: เขากะโหลก
(พัทธานันท์ วรรณพงษ์ศิริ, 2564)

ภาพที่ 3 ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ ชั้นที่ 3: สะพานไม้
(พัทธนันท์ วรรณพงษ์ศิริ, 2564)

ภาพที่ 4 ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ ชั้นที่ 4: เรือจ้าง
(พัทธนันท์ วรรณพงษ์ศิริ, 2564)

ภาพที่ 5 ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ ชั้นที่ 5: บ้านป่า
(พีทธนันท์ วรรณพงษ์ศิริ, 2564)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัสดุ และเครื่องมือสำหรับวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสี พลาสติกชอล โดยวัสดุ ได้แก่ ผ้าใบ เครื่องมือ ได้แก่ พู่กัน และศึกษาเทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกชอล รวมทั้งคุณภาพของสีจากผลงานสร้างสรรค์โดยนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญสาขาทัศนศิลป์ เก็บข้อมูลการวิจัยโดยใช้วิธีสังเกต ทดลอง แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึก พร้อมทั้งบอกรายผล สถิติที่ใช้ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง มาตราวัดลิเคิร์ท การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผ้าใบที่เหมาะสมเป็นผ้าใบที่ทำจากเส้นใยธรรมชาติ ขนาด 360 แกรม พู่กันเป็นชนิดที่ทำจากขนธรรมชาติ ได้แก่ พู่กันกลม พู่กันแบนขนยาว พู่กันแบนปลายเฉียง พู่กันพัด พู่กันตัดเส้น ความอ่อนแข็งของขนพู่กันระดับปานกลาง

เทคนิคการวาดภาพประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นแรกคือ ขั้นเตรียมการวาดภาพ ใช้เทคนิคการผสมสีล่วงหน้า โดยผสมสีขาว สีเทา สีดำ กับแม่สี ขั้นที่ 2 และแม่สีขั้นที่ 3 สร้างน้ำหนักสีให้เป็นสีอ่อน สีหม่น สีคล้ำดำ รวมทั้งสีคล้ำที่เกิดจากสีตรงข้ามนำมาผสมกันในจานสีแบบหลุมด้วยน้ำยาปรับความเหลว

ขั้นที่สอง คือ ขั้นการวาดภาพ ทำได้ 2 วิธี วิธีแรก เทคนิคการระบายสีครั้งเดียวเสร็จด้วยการเกลี่ยสี ระบายให้ของรูปทรงผสมกัน และการใช้วัสดุอ่อนนุ่มระบายสี วิธีที่สอง ใช้เทคนิคระบายทับ ทำได้หลังจากสีขั้นแรกแห้งแล้ว โดยระบายทิ้งรอยฟู่กัน ระบายไม่เกลี่ยสี ระบายสีหนาทับซ้อน และระบายสีร่วมกับการขีดขีด

ขั้นที่สาม คือ ขั้นหลังการวาดภาพ เมื่อวาดภาพเสร็จ เนื้อสีจะมีความฉ่ำ พักภาพไว้ประมาณ 1 ชั่วโมง เนื้อจะสีหม่นและด้าน ให้ใช้เครื่องเป่าลมร้อนเป่าให้สีแห้งด้วยอุณหภูมิ 250 องศาเซลเซียส ความแรงลมระดับที่ 1 เมื่อสีแห้งสนิทจะมีความเงางาม

ขั้นที่สี่ คือ ขั้นทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ทำความสะอาดด้วยน้ำมันสน แล้วล้างออกด้วยน้ำยาล้างจาน

ผลการประเมินคุณภาพผลงานสร้างสรรค์ของผู้วิจัย ซึ่งประกอบด้วยเทคนิคการวาดภาพ เทคนิคการผสมสี เทคนิคการสร้างน้ำหนักสี ภาพรวมของผลงานหลังสีแห้งสนิท และการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์พบว่า คุณภาพของผลงานอยู่ในระดับมากที่สุดในการรวม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกซอล ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัสดุ และเครื่องมือสำหรับวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกซอล โดยวัสดุ ได้แก่ ผ้าใบ เครื่องมือ ได้แก่ พู่กัน และศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค การวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติกซอล พบว่า ผลการวิจัยมีความสอดคล้อง กับแนวคิดในด้านการนำศิลปะเป็นฐานในการวิจัย เพื่อหาคำตอบคำถาม ทั้งเชิงหลักการ และกระบวนการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจทางศิลปะ ในมิติใหม่ การวิจัยครั้งนี้ได้คำตอบเกี่ยวกับกระบวนการสร้างงานศิลปะ และคุณภาพของวัสดุ และเครื่องมือทางศิลปะ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียน การสอนและการประกอบอาชีพ และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิบัตินิยม ของจอห์น ดิวอี้ ที่เชื่อว่าศิลปะเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่จะเกิดขึ้นได้ ต้องประกอบด้วย ผู้รู้กับสิ่งที่รู้ หรือ ผู้กระทำกับสิ่งที่กระทำ ประสบการณ์ เกิดจากการรวมกันและการดำเนินไปอย่างต่อเนื่องกัน ทั้งผู้รู้ กระบวนการรับรู้ และสิ่งที่รู้ หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งประสบการณ์ก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ นับว่าเป็นสร้างองค์ความรู้ ชีวิต และประสบการณ์การรับรู้ทางประสาทสัมผัส และอารมณ์ตลอดจนการตอบสนองทางปัญญา และมีความสอดคล้องกับ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิธีการเตรียมพื้นผ้าใบ สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสีฝุ่น ของ รัตนฤทธิ์ จันทรวงศ์ ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นการทดลองวัสดุทางศิลปะ รูปแบบการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ของข้อมูลด้วยการใช้สถิติในการวิจัย ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ผู้วิจัย นำมาใช้กับการวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้รวบรวม และแยกประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 ประเด็นวัสดุ และเครื่องมือ

1) ควรเลือกซื้อผ้าใบ จากร้านอุปกรณ์เครื่องเขียนชั้นนำที่ได้มาตรฐาน เพราะมีการระบุถึงวัสดุ และความหนาที่นำมาทำผ้าใบอย่างชัดเจน

2) ถ้าสีพลาสติกซอลมีการผลิตสีชนิดพิเศษ นอกเหนือจากแม่สี ควรนำมาทำการศึกษาด้วย เช่น สี Magenta, Turquoise blue, Yellow Ochre, Greenish yellow, Raw sienna, Burnt umber เป็นต้น

3) ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพู่กันขนสังเคราะห์ชนิดพิเศษที่มีความทนทานกับสี พลาสติกซอลได้

4) ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับชนิดของพู่กันขนสัตว์ ที่มีเหมาะสมกับเทคนิคการวาดภาพด้วยสีพลาสติกซอลในเทคนิคอื่น ๆ

5) ควรเลือกซื้อพู่กัน จากร้านอุปกรณ์เครื่องเขียนชั้นนำที่ได้มาตรฐาน พู่กันเกรดดี หรือเกรดศิลปิน เพราะเครื่องมือจะมีความทนทาน และคงสภาพของรูปทรงพู่กันได้นานกว่า จะทำให้ควบคุมเทคนิคการวาดภาพง่ายขึ้น

1.2 ประเด็นเทคนิคการวาดภาพ

1) ถ้าใช้สีหนาในการระบายในชั้นแรก จะทำให้การตกแต่งรายละเอียดด้วยการระบายทับในชั้นที่สอง ทำได้ยาก ต้องพักภาพให้สีหมาดแล้วเป่าด้วยลมร้อนจนสีแห้งสนิท แล้วจึงระบายตกแต่งรายละเอียดด้วยเทคนิคการระบายอื่น ๆ ได้

2) ขณะวาดภาพ และหลังวาดภาพเสร็จ ห้ามมีส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย หรือวัตถุใด ๆ ไปสัมผัสบริเวณภาพ จะทำให้ภาพเสียหาย และเสียเวลาแก้ไขตกแต่งภาพ ต้องทำให้สีแห้งสนิทด้วยความร้อนแล้วจึงสัมผัสได้

3) ควรใช้สีบางระบาย เพราะทำให้สีแห้งตัวด้วยลมร้อน สามารถทำได้ง่ายกว่า

4) ถ้าใช้สีที่บางและเหลวมากในการระบายชั้นแรก ระวังการไหลของสี ควรวางผ้าใบในแนวนอน พักให้สีหมาดก่อน แล้วจึงทำการวาดในชั้นต่อไป

5) ถ้าระบายแบบสีหนา ต้องพักภาพไว้อย่างน้อย 1 วัน จะทำให้ภาพหมาด การแห้งตัวของสีด้วยลมร้อน สามารถทำได้ง่ายขึ้น

6) เมื่อวาดภาพเสร็จแล้ว สีจะมีความฉ่ำ ถ้าทำการเป่าลมร้อนทันที จะทำให้สังเกตเห็นแห้งตัวของสีในบริเวณต่าง ๆ ได้ยาก แต่เมื่อผึ่งลมไว้ประมาณ 1 ชั่วโมง สีจะเริ่มแห้งตัว ผิวสีมีลักษณะกึ่งด้าน เมื่อเป่าลมร้อน สีจะแห้งสนิท สีจะมีความเงา ทำให้เป็นจุดสังเกตถึงความแห้งสนิทของสีได้

7) เมื่อเป่าสีให้แห้งด้วยลมร้อนแล้ว ปกติสีจะมีความเงา ถ้าบริเวณภาพใดมีสีด้านไม่สม่ำเสมอ ให้นำน้ำยาปรับเคลือบผิวบาง ๆ เคลือบ พักภาพด้วยอุณหภูมิปกติประมาณ 30 นาที แล้วจึงเป่าด้วยลมร้อนอีกครั้งจนสีแห้งตัว

8) ไม่ควรเป่าลมร้อนในระดับที่ลมแรงมาก และใกล้เกินไป อาจทำให้ผ้าใบเสียหาย ผิดรูปทรงได้ และทำในสถานที่เปิดโล่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก

9) ควรเป่าลมร้อนในทุกบริเวณที่มีสี ทั้งด้านหน้า ด้านข้าง ด้านหลัง เพราะสีจะเลอะเปื้อนภาพ หรือเลอะภาพอื่นได้ เมื่อวางทับซ้อนกัน

10) ถ้ามีความจำเป็นต้องล้างฟุ้งกันด้วยทินเนอร์ ควรใช้แบบเช็ดบนผ้านุ่ม ห้ามนำฟุ้งกันไปแช่หรือขยี้ในภาชนะ แล้วรีบล้างออกทันทีด้วยน้ำมันสน และน้ำยาล้างจาน จากนั้นเช็ดฟุ้งกัน ให้แห้ง วางฟุ้งกันแนวตั้งในภาชนะให้ขนฟุ้งกันชี้ขึ้น

1.3 ประเด็นคุณภาพผลงานสร้างสรรค์ และคุณภาพของสื่อจากจิตรกรรมภาพทิวทัศน์

1) เทคนิคการวาดภาพ ด้านวาดภาพด้วยเทคนิคเกลี่ยสีให้ระว่างการระบายเข้าไปมามากเกินไป สีจะซ้ำ แม้สีพลาสติกขอลสามารถเช็ดสีออกได้เมื่อไม่พอใจ แต่ทำให้เสียเวลา ควรวางแผนการระบายให้รอบคอบจะเป็นผลดีมากกว่า

2) เทคนิคการวาดภาพ ด้านวาดภาพด้วยเทคนิคอื่น การระบายเคลือบต้องทำให้สีชั้นแรกแห้งสนิทก่อน ถ้าระบายเคลือบในทันทีจะทำให้ภาพพร่ามัวเกินไป ควบคุมได้ยาก และต้องระบายด้วยความเบาที่สุดเพื่อไม่ให้มีผลกับสีชั้นแรก

3) เทคนิคการวาดภาพ ด้านวาดภาพด้วยเทคนิคอื่น การระบายทับด้วยเทคนิคระบายทิ้งรอยพู่กัน และเทคนิคระบายไม่เกลี่ยสีให้วางแผนการระบายให้ดี การระบายซ้ำ ๆ ทำให้รอยพู่กันซ้ำ ไม่สวยงาม

4) ด้านเทคนิคการผสมสี ให้พิจารณาถึงการผสมสีสำหรับการใช้สีในที่มืดและสว่าง โดยเฉพาะลักษณะการถ่ายทอดในรูปแบบเหมือนจริง

5) ด้านเทคนิคการผสมสี สีพลาสติกขอลเป็นสีที่ไม่แห้งตัว ทำให้เหมาะสำหรับเทคนิคการผสมสีล่วงหน้าซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก มีความสะดวกในการใช้งาน แต่ควรผสมสีในจานสีแบบหลุมแยกเป็นกลุ่มสีต่าง ๆ หากรวมกันหลายกลุ่มสีในจานสีเดียว อาจทำให้น้ำหนักสีปนกัน

6) ด้านเทคนิคการสร้างน้ำหนักสี ให้ระวังเรื่องความสะอาดของพู่กันขณะวาดภาพ เมื่อต้องการเปลี่ยนสีระบายควรทำสะอาดพู่กันให้ดี การปนกันน้ำหนักของสีในพู่กันจะทำให้สีที่ระบายไม่สดใส โดยเฉพาะในบริเวณสีอ่อน หรือได้สีที่ไม่พึงประสงค์ในบริเวณที่ระบาย

7) ด้านเทคนิคการสร้างน้ำหนักสี ให้ระวังเรื่องความสะอาดของพู่กันขณะวาดภาพ เมื่อต้องการเปลี่ยนสีระบายควรทำสะอาดพู่กันให้ดี การปนกันน้ำหนักของสีในพู่กันจะทำให้สีที่ระบายไม่สดใส โดยเฉพาะในบริเวณสีอ่อน หรือได้สีที่ไม่พึงประสงค์ในบริเวณที่ระบาย

8) ด้านภาพรวมของผลงานหลังสี่แห่งสนธิ เมื่อวาดภาพสำเร็จ และทำให้สี่แห่งสนธิแล้ว การเก็บรักษาภาพยังไม่ควรวางทับซ้อนกัน โดยเฉพาะนำด้านที่วาดมาวางซ้อนประกบกัน เพราะยังไม่มีการศึกษาทดลองถึงเรื่องนี้ ดังนั้นจึงควรแยกกันไว้ก่อน

9) ด้านภาพรวมของผลงานหลังสี่แห่งสนธิ การคงสภาพของสีในการแสดงเทคนิคการวาดภาพ และการคงสภาพของน้ำหมึกสี ขึ้นอยู่กับการใช้ความร้อนเพื่อให้สีแห้งตัว ถ้าร้อนมากเกินไป รอยพู่กันจะลดลง และน้ำหมึกสีจะซีดลงตามไปด้วย

10) ด้านการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ด้านการเรียนการสอน การวาดภาพแบบเกลียสี่ด้วยสีพลาสติคอลนำไปในการเรียนการสอนได้ ควรทำแผนการสอนอย่างละเอียดอีกครั้ง ทั้งในขั้นเตรียมวาดภาพ ขั้นการวาดภาพ ขั้นหลังการวาดภาพ และขั้นการทำความสะดวกวัสดุ อุปกรณ์

11) ด้านการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ด้านการประกอบอาชีพ การวาดภาพแบบเกลียสี่ด้วยสีพลาสติคอลนำไปในการประกอบอาชีพได้ แต่ควรใช้วัสดุ และเครื่องมือการวาดภาพเกรดศิลปิน หรือระดับมืออาชีพ เพื่อการยอมรับในผลงานของผู้สะสม โดยเฉพาะเทคนิคการให้สีแห้งตัวด้วยความร้อน การใช้เครื่องเป่าลมร้อนมีความไม่แน่นอนในการให้ความร้อน ควรทำการทดลองพัฒนาเครื่องอบความร้อนโดยเฉพาะที่ตั้งอุณหภูมิและเวลาได้ และต้องสามารถถอดประกอบ ต่อเติม ขยายเครื่องอบได้ตามขนาดของผ้าใบ ซึ่งจะทำให้ภาพวาดด้วยสีพลาสติคอลมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

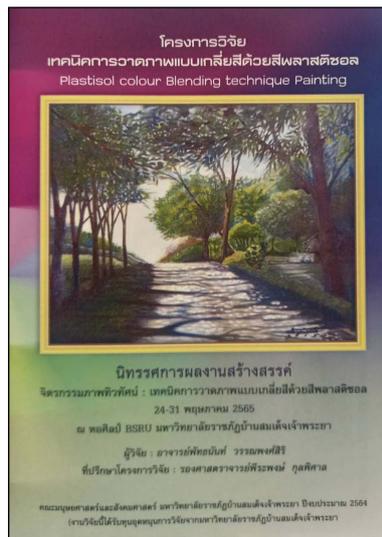
2.1 ควรมีการวิจัยผลงานสร้างสรรค์ด้วยสีพลาสติคอลในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพบุคคล หรือผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ที่แสดงอัตลักษณ์ของศิลปิน และไม่จำกัดเทคนิคการวาดภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการระบายสีหนา

2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบสีพลาสติกชอล์กกับสีทึบแสงประเภทอื่น เช่น สีน้ำมัน สีอะคริลิก เป็นต้น

2.4 ควรมีการวิจัยและพัฒนาเครื่องอบความร้อน ตั้งอุณหภูมิและตั้งเวลาได้ และสามารถถอดประกอบได้โดยง่าย

การเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณชน: การจัดนิทรรศการผลงานสร้างสรรค์ “จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ : เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสีพลาสติกชอล์ก” วันที่ 24-31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 ณ หอศิลป์ BSRU มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4

ภาพที่ 6 สู่จับัตริทรรศการผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์:
เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี่ยสีด้วยสีพลาสติกชอล์ก
(พิศอนันท์ วรรณพงษ์ศิริ, 2565)

เอกสารอ้างอิง

- เทอดศักดิ์ ไชยกาล. (2551). *ศิลปะการเขียนภาพสีน้ำมัน*. กรุงเทพฯ: เศรษฐศิลป์
นพทร ณ นครพนม. (ม.ป.ป.). *ภาพทิวทัศน์*. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.)
- พิบูลย์ มังกร. (2551). *จิตรกรรมสร้างสรรค์: กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรม
สีน้ำมันภาพทิวทัศน์ของวูล์ฟ คาห์น*. [ปริญญาณพนธ์ ศิลปกรรมศาสตร์
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- พิพิธภัณฑศิลปปะไทยร่วมสมัย. (2533). *แสงสว่างแห่งทะเล 1*. [ภาพถ่าย].
สืบค้น 3 มิถุนายน 2564 จาก [https://mocabangkok.com/th/](https://mocabangkok.com/th/พิไลษฐ์)
พิไลษฐ์ พันธุ์เทียน. (2547). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจิตรกรรม
พื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- พระพงษ์ กุลพิศาล. (2546). *มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะและศิลปศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- _____. (2549). *เอกสารคำสอนรายวิชาวาดเส้น*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชา
ศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2549). *เอกสารคำสอนวิชาสุนทรียศาสตร์ในศิลปะและศิลปศึกษา*.
กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2557). *การแปลงรูปในทัศนศิลป์*. กรุงเทพฯ: 2G Creation.
- พัทธนันท์ วรรณพงศ์ศิริ. (2564). *รวมผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมภาพทิวทัศน์
เทคนิคการวาดภาพแบบเกลี้ยงสีด้วยสีพลาสติคอลของอาจารย์
พัทธนันท์ วรรณพงศ์ศิริ*. [ภาพถ่าย]. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาครีเอทีฟ
กราฟิก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- ไพศาล มีสุนทร. (2548). *การระบายสีน้ำมัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มัย ตะตียะ. (2547). *ภาพทิวทัศน์*. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2523). *ปรัชญาการศึกษาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รัตนฤทธิ จันทรวงศ์. (2551). *การพัฒนาวิธีการเตรียมพื้นผ้าใบสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสีฝุ่น*. (รายงานโครงการวิจัย). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ราชนิรันดร์ ดวงชัย. (2557). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาวาดเส้น 1*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาครีเอทีฟกราฟิก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2541). *พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: ศรุสภา
- _____. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- ศุภพงษ์ ยืนยง. (2547). *หลักการเขียนภาพ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2558). *จิตรกรรมภาพทิวทัศน์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- สงวน รอดบุญ. (2516). *อภิมานศิลป์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- อนันต์ ประภาโส. (2553). *วาดเส้นทิวทัศน์*. กรุงเทพฯ: สิปประภา.
- อารี สุทธิพันธ์. (2545, มกราคม - มิถุนายน). การระบายสีตามการแสดงออกของรูปและพื้น The expression of figure and ground though oil painting. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 10(1), 56-85.
- Coulin, C. (1983). *Step-By-Step Perspective Drawing for Architects, Drafters, And Designers*. New York: Van Nostrand Reinhold.

Faine, B. (1989). *The Complete Guide to Screen Printing*. London: Quarto Group.

Fine Arts Museums of San Francisco. (2011). *Village Scene with a Canal*. [image]. Retrieved June 3, 2021, from <https://www.famsf.org/>

Leavy, P. (2017). *Handbook of Arts-Based Research*. New York: Guilford

Holter, M. (n.d.). *3 Ways to Show Perspective in a Landscape Painting*. [image]. Retrieved June 3, 2021, from <https://www.outdoorpainter.com/>

Wikipedia. (2021). *The Hay Wain*. [image]. Retrieved June 3, 2021. from https://en.wikipedia.org/wiki/The_Hay_Wain

_____. (2022). *The Starry Night*. [image]. Retrieved June 3, 2021. from https://en.wikipedia.org/wiki/The_Starry_Night

Wilson, J. (1988). *Charmed Places*. New York: Times Mirror.